

TISKOVÁ ZPRÁVA

Optika, pohyb a světlo. Vizionář Milan Dobeš v kontrastu se současnými autory

OSTRAVA, 8. října 2026 – Odlišné generace umělců, rozdílné kurátorské pohledy a jedno téma, které je propojuje. Galerie Gong v Dolních Vítkovicích představuje výstavu Světlo – Pocta Milanu Dobešovi. Její první část se vrací k vizionářské tvorbě Milana Dobeše, který už od přelomu 50. a 60. let 20. století skvěle propojoval optiku, geometrii, pohyb, světlo a prostor. Druhá ukazuje, jak se světlem, optickou iluzí a prostorem pracuje deset soudobých umělců. Kurátory Dobešovy části jsou Jan Světlík a Zdeněk Sklenář, současné autory vybrala kurátorka Lenka Lindaurová.

Expozice staví vedle sebe dvě umělecké generace, které od sebe dělí desítky let, spojuje je ale zájem o možnosti lidského vidění, světlo, prostor, pohyb a proměnlivost obrazu. Dobešova tvorba přitom nepůsobí jako uzavřená kapitola dějin umění. Principy, s nimiž experimentoval před více než půlstoletím, nachází nový způsob vyjádření také v současném umění.

Tvorba loni zesnulého Milana Dobeše patří k výrazným kapitolám evropského konstruktivismu, op-artu a kinetického umění. Od konce 50. let 20. století rozvíjel vlastní vizuální jazyk založený na světle, pohybu, geometrii a prostoru. Umělecké dílo nevnímal jako uzavřený a neměnný objekt, ale jako otevřený koncept, který vstupuje do vztahu s okolím a s divákem, pozorovatelem.

První část výstavy, jejímž kurátorem je Jan Světlík, se soustředí především na jeden z určujících principů Dobešovy tvorby. Střed, osa a centrum v jeho dílech organizují prostor a zároveň jej uvádějí do pohybu. Kruhy, čtverce, kontrast plného a prázdného, opakování a rytmus vytvářejí struktury, které doslova vtahují diváka do autorova díla.

Vůbec poprvé bude vystaven celý soubor Centrální přitažlivost tvořený osmi grafikami. Návštěvníci Galerie Gong tak mohou v premiéře sledovat způsob, jakým Dobeš pracoval s řazením do sérií a s variacemi na téma jednoduchých geometrických prvků.

Druhá část výstavy mění perspektivu. Kurátorka Lenka Lindaurová vybrala deset současných autorek a autorů, kteří pracují se světlem, optikou a jejich významy prostřednictvím různých médií a technik. Pocta tvorbě Milana Dobeše tu spočívá v nabídce, v příležitosti vnímat, jak světlo figuruje v dílech současných autorek a autorů. Zatímco Dobeš v 60. letech experimentoval s tehdejšími možnostmi vědy a techniky, současní umělci mají k dispozici moderní techniku, digitální technologie i nové výrazové prostředky.

Výstava nabízí díla Michaela Delii, Evy Eisler, Daniela Hanzlíka, Václava Krůčka, Jana Nálevky, Míly Preslové, Jaroslava Prokeše, Martina Prokopoviče, Terezy Severové a Jána Vasilka.

Světlo v jejich dílech se někde stává samotným výtvarným prostředkem, jinde vzniká prostřednictvím odrazů, stínů nebo optické iluze. V dalších pracích dostává silně symbolický význam.

Jaroslav Prokeš například vytvořil přímo pro prostor galerie Gong specifickou instalaci Horizont události, v níž světlo proměňuje prázdný prostor ve vizuální dílo. **Tereza Severová** v novém fotografickém cyklu pracuje se zrcadly, krajinou a lidským tělem a přímo se inspiroje Dobešovým dílem Pohyb světla v prostoru. **Eva Eisler** zase využívá matné sklo, které světlo rozptyluje a mění charakter objektu podle prostoru a pohledu diváka. **Martin Prokopovič** vytvořil 3D minimalistické stavby, které připomínají prostorové jazzové partitury. **Václav Krůček** využívá k tvorbě zábavní pyrotechniku. **Michael Delia, Jan Nálevka a Míla Preslová** míří skrze světlo k vážným tématům existence, ohrožení a budoucnosti civilizace. **Daniel Hanzlík** přináší černobílé zachycení mentálních procesů, mísí náhodu s manipulací, pohyb se zastavením. **Ján Vasilko** vystavuje obraz Bouřka, z nové série, kdy všechno pod vlivem tornáda levituje a jde o původně hrůzostrašný výjev, který ale autor podává z jiného pohledu, jako moment nového začátku.

Každý z umělců přítomných v ostravském Gongu je sám o sobě inspirující, celek výstavy Světlo – Pocta Milanu Dobešovi fascinuje. Ukazuje, že experiment s lidským vnímáním zdaleka není uzavřeným tématem. Kontrast mezi vizionářem Dobešem a současnými pracemi desítky výrazných tvůrců tak ve skutečnosti vyznívá jako dialog.

Výstava potrvá do 6. prosince 2026. Galerie Gong je otevřena od úterý do neděle od 10 do 18 hodin.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Eva Kijonková, mediální zastoupení Galerie Gong, tel. 721 857 097